

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

злагоджена співпраця між державою, бізнесом і науковою спільнотою, а також комплексні заходи для відновлення економіки та впровадження перспективних інноваційних напрямів.

Список використаних джерел:

1. Вербицька Г. Л. Публічні механізми розвитку інноваційної діяльності як фактор забезпечення економічної безпеки України. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2024. Вип. 20(2). С. 86-95
2. Георгієвський Ю. Законодавче регулювання пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 2. С. 42-48
3. Наука та інновації. Економічна статистика. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm
4. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 8.09.2011 № 3715-VI в редакції від 13.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
5. Саченко С. І., Черешнюк О. М. Концепція обліку інноваційної діяльності. Східна Європа: економіка, бізнес та управління, 2018. Випуск 6(17). С. 740-745

Оксана БЕДНАРЧУК

здобувач кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

**ПОДАТКОВІ СТИМУЛИ ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ**

У сучасних умовах глобалізації та економічної конкуренції важливим стає використання інноваційної діяльності, яка виконує економічну функцію, залучаючи науково-технічні досягнення. Державне регулювання інноваційної діяльності має враховувати специфіку її впровадження в Україні порівняно з розвиненими країнами [2, с. 42]. Кожне підприємство володіє унікальним ресурсним потенціалом, який складається з різноманітних компонентів, що забезпечують його діяльність, сприяють отриманню прибутку та відкривають перспективи для розвитку або вдосконалення. Важливим є використання ресурсів для підвищення стабільності підприємства та його адаптації до динамічних змін ринкового середовища. Крім того, здатність до ефективного ресурсозбереження є ключовим фактором у впровадженні інноваційних технологій і моделей, спрямованих на зменшення витрат та раціональне використання ресурсів.

Закордонний досвід використання податкових стимулів інноваційної діяльності демонструє ефективність різних інструментів стимулювання для підтримки підприємств. В світовій практиці існує ряд методів державного стимулювання інноваційної діяльності за допомогою податкових методів, а саме прискореної амортизації, податкових канікул, зменшення ставок, податкові кредити та інші [1, с. 24].

ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль

Прискорена амортизація дозволяє скоротити період амортизації основних фондів, збільшуючи суму амортизації у кожному податковому періоді. Це зменшує об'єкт оподаткування і сприяє швидшій окупності інвестицій. Такий підхід активно застосовується в країнах, зокрема Японії, Канаді, Швеції, Франції, Австрії, США, Великобританії, Бельгії, Греції, Литві та Бразилії. Податкові канікули звільняють підприємства від сплати податку на прибуток на певний період за умови дотримання визначених вимог. Це знижує податкове навантаження і дозволяє підприємствам спрямувати кошти на розвиток. Така практика поширена у Франції та КНР.

Інвестиційна податкова знижка дозволяє підприємствам зменшувати оподатковувану базу на суму кваліфікованих інвестиційних витрат, здійснених у поточному році. Цей механізм використовується в Австрії, Великобританії, Італії та США. Зменшення ставок податку на прибуток застосовується для підприємств, що реалізують інноваційні проєкти. Проте це потребує ведення окремого податкового обліку, що може ускладнювати адміністрування. Такий інструмент використовують у Греції, Франції та Туреччині.

Об'ємний податковий кредит дозволяє зменшити суму податкових зобов'язань на загальну суму інноваційних витрат. Держава фактично компенсує витрати підприємств на інновації через зменшення податкових платежів. Цей механізм застосовується в Італії, Канаді, Норвегії та Франції. Прирістний податковий кредит спрямований на підтримку збільшення інноваційних витрат, зменшуючи податкові зобов'язання на частину перевищення таких витрат у звітному періоді порівняно з попередніми. Цей інструмент використовують у США, Японії, Мексиці, Південній Кореї, Норвегії та Мальті. Ці податкові стимули сприяють розвитку інноваційної діяльності, забезпечуючи підтримку підприємствам і підвищуючи конкурентоспроможність економіки на міжнародному ринку.

Досліджуючи правову основу інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, А. А. Мартинов і А. О. Русанов зазначили, що правове поле інноваційної діяльності формується під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників. Ці чинники подані на рисунку 1.

Рис. 1. Фактори впливу на інноваційну діяльність [4, с. 125]

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

Внутрішні фактори правового базису інноваційної діяльності суб'єктів господарювання включають правові наслідки вибору організаційно-правової форми підприємства, а також сукупність внутрішніх нормативно-правових документів. До таких документів належать установчі акти, внутрішні регламенти, що регулюють облікову, економічну, інноваційну політику, політику економічної безпеки, накази, плани, інструкції, а також затверджені проекти та угоди, пов'язані з інноваційною діяльністю.

Зовнішні фактори, у свою чергу, охоплюють комплекс нормативних і регулятивних актів національного та міжнародного рівнів. Вони встановлюють рамки для прийняття та реалізації управлінських рішень у сфері інновацій, зокрема визначаючи можливості та обмеження для таких дій.

Загалом, нормативна основа інноваційної діяльності визначає рівень свободи суб'єктів господарювання у прийнятті управлінських рішень, а також їх потенціал у використанні стимулюючих механізмів, передбачених державним регулюванням у сфері інновацій.

Список використаних джерел:

1. Кушал І. М., Харьковська Ю. О. Практичні аспекти податкового стимулювання інноваційної діяльності підприємств розвиненими країнами світу. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2021. № 6. С. 22-27
2. Литвин Н. А. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні. Соціологія права. 2019. Вип. 3. С. 41-46
3. Лучко М. Р., Продан М. О. Маркетинговий підхід до інноваційної діяльності. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи: зб. тез доп. ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 08 груд. 2022 р. Київ, 2022. С. 234-236
4. Мартинов А. А., Русанов А. О. Правовий базис інноваційної діяльності в умовах військового конфлікту та в період поствоєнного відновлення економіки. Економіка. Фінанси. Право. 2024. № 6. С. 124-129

Максим БІЛЕЦЬКИЙ

здобувач кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

**ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ АУДИТОРСЬКОГО РИЗИКУ В СУЧАСНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ**

Аудиторський ризик залишається однією з ключових проблем у забезпеченні надійності фінансової звітності в Україні. В умовах постійних змін у законодавстві, економічної нестабільності та швидкої інтеграції цифрових технологій, аудитори стикаються з дедалі складнішими викликами. Особливо це стосується ризиків, пов'язаних із неточністю облікових даних, шахрайством, недостатньою прозорістю бізнес-процесів та недосконалістю